

บันทึก

เรื่อง พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ตามหนังสือของกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๑๗๘๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่าได้นำบันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในการพิจารณาปัญหาเรื่องพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ เสนอต่อนายกรัฐมนตรีทราบแล้ว มีคำสั่งว่า ถ้ามีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ คงจะผิดรัฐธรรมนูญ ถ้าจะเลิกเสียเลยจะได้หรือไม่ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยพิจารณาให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่ง นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีบทบัญญัติอันเป็นการขัดกับรัฐธรรมนูญ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามความในมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ ดังปรากฏเหตุผลอยู่ในบันทึกซึ่งได้ส่งมาพร้อมกับหนังสือที่ น.๓๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แล้ว ฉะนั้น ว่าโดยนิตินัยจะยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่ บทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญเหล่านั้นเป็นโมฆะใช้บังคับไม่ได้เสมือนหนึ่งไม่มีบทบัญญัติเหล่านั้น

๒. การปกครองคณะสงฆ์จำเป็นต้องมีระเบียบแบบแผน และทั้งก็ได้เคยมีกฎหมายวางระเบียบแบบแผนเช่นนี้มาแต่โบราณกาลเป็นผลให้กิจการบริหารของคณะสงฆ์ดำเนินมาด้วยดี จึงเป็นการสมควรที่จะต้องมีกฎหมายเช่นนี้ไว้ต่อไป การจะอาศัยบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ แทนที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญถ้าหากจะมีเหลืออยู่ ต่อไปก็เป็นบทบัญญัติที่กะทอนกะแท้นและจะไม่ได้ผล ประกอบทั้งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ นี้ปรากฏว่าเป็นเหตุทำให้สงฆ์ทั้งสองนิกายแตกร้างกัน จึงสมควรที่จะยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ เสียทั้งฉบับ แล้วตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่เปลี่ยนหลักการของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เสีย

๓. ความแตกร้างซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อ ๒ นั้น กระทรวงศึกษาธิการก็ได้มีความวิตกอยู่ จึงได้ร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ขึ้นใหม่ เรียกว่า พระราชบัญญัติบริหารการคณะสงฆ์มีหลักการเกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์เท่านั้น มิได้ก้าวล่วงถึงเรื่องนิกายหรือลัทธินิยมในทางศาสนาหรือการปฏิบัติพิธีกรรมแต่อย่างใด ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ส่งมา และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจแก้และเสนอไปแล้วโดยหนังสือที่ น.๙๗๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงใคร่ขอถือโอกาสเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนี้ ถ้าหากเห็นสมควรจะแก้ไขปรับปรุงประการใด คณะกรรมการกฤษฎีกาก็พร้อมที่จะดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) ส. วินิจญ์กุล
(นายเสริม วินิจญ์กุล)
เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๕๓